

DP-117

December-2017

B.Ed., Sem.-I

B-105 : Social Science

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે, વિકલ્પો આંતરિક છે.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નના કુલ ગુણ દર્શાવે છે.

1. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આશરે 500 શબ્દોમાં આપો : 8
 (1) સામાજિક વિજ્ઞાનની આધુનિક સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેનું કાર્યક્ષેત્ર વર્ણવો.
 (2) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણના ઉદ્દેશોની યાદી આપી, કોઈપણ બે ઉદ્દેશોની સમજૂતી આપો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 125 શબ્દોમાં આપો : 6
 (1) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણના મૂલ્યોની સમજૂતી આપો.
 (2) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણનું મહત્ત્વ દર્શાવો.
 (3) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણના સામાન્ય હેતુઓની યાદી આપી કોઈ એક હેતુના વિશિષ્ટ હેતુઓની યાદી આપો.
2. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આશરે 500 શબ્દોમાં આપો : 8
 (1) માર્કસીસ્ટીયોગની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરી, તેના સોપાનો સમજાવો.
 (2) પાઠ આયોજન એટલે શું ? તેના સોપાનો સમજાવો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 125 શબ્દોમાં આપો : 6
 (1) ધોરણ-9માંથી કોઈ એક એકમ પસંદ કરી વિષયાભિમુખ નોંધ તૈયાર કરો.
 (2) સામાજિક વિજ્ઞાનના કોઈ એક એકમ માટે કા.પા. કાર્ય નોંધ તૈયાર કરો.
 (3) સિમ્યુલેશનનો અર્થ આપી તેની લાક્ષણિકતા જણાવો.
3. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આશરે 500 શબ્દોમાં આપો : 8
 (1) રોલેટ એક્ટ કાયદો અને જલિયાવાલાં બાગ હત્યાકાંડ વિશે નોંધ લખો.
 (2) હિંદ છોડો ચળવળની ઘટનાઓનું વર્ણન કરો.

- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 125 શબ્દોમાં આપો : 6
- (1) આઝાદી પછી કયા તત્કાલ પ્રશ્નો ઉદ્ભવ્યા ?
  - (2) ઠંડા યુદ્ધના કારણો અને પરિણામો જણાવો.
  - (3) લોકસભાના સભ્ય બનવા માટેની લાયકાત જણાવો.
4. (a) નીચેનામાંથી કોઈપણ એકનો જવાબ આશરે 500 શબ્દોમાં આપો : 8
- (1) વલભી વિદ્યાપીઠ અને નાલંદા વિદ્યાપીઠ વિશે માહિતી આપો.
  - (2) જમીનના પ્રકારોની વિગતે સમજૂતી આપો.
- (b) નીચેનામાંથી કોઈપણ બે પ્રશ્નોના જવાબ આશરે 125 શબ્દોમાં આપો : 6
- (1) કુદરતી સંસોધનોનું વર્ગીકરણ આપો.
  - (2) આર્થિક વૃદ્ધિ અને આર્થિક વિકાસ વચ્ચેનો તફાવત આપો.
  - (3) સામાજિક પરિવર્તન ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
5. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : 14
- (1) સામાજિક વિજ્ઞાનમાં કયા-કયા વિષયોનો સમાવેશ થાય છે ?
  - (2) વિદ્યાર્થીઓ નકશાવાંચન કરતા શીખે આ વિશિષ્ટ હેતુ કયા સામાન્ય હેતુનો છે ?
  - (3) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણની બે ઉપયોગિતા જણાવો.
  - (4) સામાજિક વિજ્ઞાનના બે સંદર્ભ પુસ્તકોના નામ જણાવો.
  - (5) શાબ્દિક હકારાત્મક સુદૃઢકના ઉદાહરણ આપો.
  - (6) એક શિક્ષક તરીકે તમે વર્ગશિક્ષણમાં કેવા પ્રકારના પ્રશ્નો પૂછવાનું ટાળશો ?
  - (7) સામાજિક વિજ્ઞાન શિક્ષણને રસપ્રદ બનાવવા માટે તમે શું કરશો ?
  - (8) ઢાંડીકૂચની અંગ્રેજશાસન પર થયેલી બે અસરો જણાવો.
  - (9) ભારતનું બંધારણ કઈ તારીખથી અમલમાં આવ્યું ?
  - (10) રાજ્યસભાની સભ્ય સંખ્યા કેટલી છે ?
  - (11) દ્વિમુખી અર્થતંત્ર એટલે શું ?
  - (12) બાળકોના અધિકારો જણાવો.
  - (13) સરકાર દ્વારા વૃદ્ધોની સલામતી માટે કઈ પ્રવૃત્તિ કરવામાં આવે છે ?
  - (14) સંસદમાં નિર્ણાયક મત એટલે શું ?

Seat No. : _____

DP-117

December-2017

B.Ed., Sem.-I

B-105 : Social Science

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

Instructions : (1) **All** the questions are compulsory, options are internal.

(2) Figure to the right indicates total marks of the question.

1. (A) Give answer of any **one** question from the following question in about **500** words : **8**
  - (1) Clarify the modern concept of social science and describe its scope.
  - (2) Give the list of Aims of Social Science teaching and explain any two aims of it.
- (B) Give answer of any **two** questions from the following questions in about **125** words : **6**
  - (1) Explain the values of social science teaching.
  - (2) Describe the importance of social science teaching.
  - (3) Give the list of general objectives of social science teaching and give the list of specific objectives of any **one** general objectives.
2. (A) Give answer of any **one** question from the following question in about **500** words : **8**
  - (1) Clarify the concept of Micro Teaching and explain its steps.
  - (2) What is lesson planning ? Explain its steps.
- (B) Give answer of any **two** questions from the following questions in about **125** words : **6**
  - (1) Select any one unit from std-9 and prepare set induction for it.
  - (2) Prepare Black board note on any one unit of social science.
  - (3) Give the meaning of simulation and state its characteristics.
3. (A) Give answer of any **one** question from the following question in about **500** words : **8**
  - (1) Write a note on ROWLATT ACT and JALLIANWALA BAGH MASSACERE.
  - (2) Describe the events of QUIT INDIA MOVEMENT.

- (B) Give answer of any **two** questions from the following questions in about **125** words : **6**
- (1) Which immediate problems arise after Independence ?
  - (2) Give the reasons and consequences of COLD WAR.
  - (3) State the qualifications to be a member of LOK SABHA.
4. (A) Give answer of any **one** question from the following question in about **500** words : **8**
- (1) Give the details of NALANDA VIDHYAPITH and VALLABHI VIDHYAPITH.
  - (2) Explain the types of Soil briefly.
- (B) Give answer of any **two** questions from the following questions in about **125** words : **6**
- (1) Give the classification of natural resources.
  - (2) Give the difference between ECONOMIC GROWTH and ECONOMIC DEVELOPMENT.
  - (3) Explain with illustration SOCIAL CHANGE.
5. Answer following questions : **14**
- (1) Which subjects are included in Social Science ?
  - (2) Students will learn Map Reading- this specific objective belongs to which general objective ?
  - (3) State two usabilities of social science teaching.
  - (4) Give two reference book name of social science.
  - (5) Give the example of positive verbal reinforcement.
  - (6) As a teacher which type of questions you should avoid to ask in classroom?
  - (7) What you do to make social science teaching interesting ?
  - (8) State any two effects of Dandi March on British Rule.
  - (9) On which date Indian Constitution have been implemented ?
  - (10) How many members are in RAJYA SABHA ?
  - (11) What is Dual Economy ?
  - (12) State the rights of Children.
  - (13) Which activity done by the government for the protection of OLD PEOPLE ?
  - (14) What is Casting Vote in Parliament ?
-